

**UAB „OZ FINANCE“
PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMO TAISYKLĖS**

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šios UAB „Oz Finance“ („**Bendrovė**“) Projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklės („**Taisyklės**“) nustato Projektų savininkų patikimumo vertinimo reikalavimus, tame tarpe ir Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijus bei tvarką.
- 1.2. Šios Taisyklės yra parengtos vadovaujantis Įstatymu ir jį įgyvendinančiais teisės aktais.
- 1.3. Bendrovės vadovas užtikrina, kad Bendrovėje būtų įgyvendinamos tinkamos ir veiksmingos priemonės, procesai ir metodai, užtikrinantys šių Taisyklių laikymąsi bei įgyvendinimą.

2. SĄVOKOS

- 2.1. Šioje Tvarkoje didžiąja raide rašomos sąvokos turi žemiau numatytas reikšmes, jeigu jų vartojimo kontekstas nereikalauja kitaip:
 - 2.1.1. **Bendrovė** – sutelktinio finansavimo platformos „Oz Finance“ operatorius UAB „Oz Finance“, juridinio asmens kodas 304962927, buveinės adresas Ašigalio g. 1B, Kaunas, Lietuva;
 - 2.1.2. **Dalyvis** – Projekto savininko dalyvis, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (ar) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui;
 - 2.1.3. **Įstatymas** – Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymas;
 - 2.1.4. **Patikimumo vertinimas** – Bendrovės atliekamas Projekto savininko patikimumo (reputacijos ir kreditingumo) vertinimas;
 - 2.1.5. **Platforma** – Bendrovės administruojama sutelktinio finansavimo platforma „Oz Finance“, prieinama adresu [www.ozfin.lt], per kurią Projektų savininkai gali skelbti savo Projektus, o Finansuotojai gali suteikti sutelktinio finansavimo lėšas Projektų savininkų skelbiamiems Projektams;
 - 2.1.6. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas;
 - 2.1.7. **Projektas** – verslo, profesinėms, mokslo, tiriamosioms ir kitoms reikmėms, išskyrus vartojimą, tenkinti parengtas ir Bendrovės Platformoje paskelbtas Projektas, kuriam įgyvendinti Projekto savininkas siekia pritraukti sutelktinio finansavimo lėšų;
 - 2.1.8. **Projekto savininkas** – Bendrovės klientas per Bendrovės administruojamą Platformą pritraukęs arba siekiantis pritraukti finansavimą savo vystomam Projektui;
 - 2.1.9. **Taisyklės** – šis dokumentas;
 - 2.1.10. **Vadovas** – Projekto savininko vienasmenio ar kolegialaus valdymo organo narys;
 - 2.1.11. **Vertintojas** – Bendrovės vadovo įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas, kuris atlieka šiose Taisyklėse numatytus Projektų savininkų patikimumo (reputacijos ir kreditingumo) vertinimus.
- 2.2. Kitos šioje Tvarkoje naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme arba kituose Bendrovės dokumentuose, nebent kontekstas reikalautų kitaip.

3. REPUTACIJOS VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA

- 3.1. Bendrovė, vertindama Projekto savininko reputaciją, visų pirma, kreipiasi į Projekto savininką siekdama įvertinti informaciją apie Projekto savininką, jo Vadovus ir jo Dalyvius. Šiuo tikslu prašoma pateikti informacija pateikiama standartizuota forma, užpildant šių Taisyklių 1 priede numatytą anketą.
- 3.2. Projektų savininkų reputacijos vertinimo atlikimo tikslais Bendrovė, be kita ko, remiasi:
 - 3.2.1. Projektų savininkų, jų Vadovų ir Dalyvių pateiktais dokumentais;

- 3.2.2. Projektų savininkų, jų Vadovų ir Dalyvių pateiktais rašytiniais paaiškinimais;
 - 3.2.3. viešai prieinama ir skelbiama informacija apie Projektų savininkus, jų Vadovus ir Dalyvius;
 - 3.2.4. VĮ „Registru centras“ administruojamuose registruose (Nekilnojamojo turto registras, Juridinių asmenų registras, Turto arešto aktų registras ir kt.) prieinama informacija;
 - 3.2.5. kitomis Bendrovei teisėtai prieinamomis patikimomis duomenų bazėmis bei šaltiniais.
- 3.3. Vertintojas iš Projekto savininko surinkęs pakankamai informacijos įvertinti jo, jo Vadovų ir Dalyvių reputaciją, įvertina surinktos informacijos visumą ir nusprendžia ar Projekto savininko reputacija tinkama siekiant paskelbti jo Projektą Bendrovės platformoje. Projekto savininko reputacijos vertinimo procesas vyksta dviem etapais:
- 3.3.1. pirmiausia, įsitikinama, ar visi Taisyklių 3.1 punkte išvardyti asmenys tenkina visus **minimalius reputacijos vertinimo kriterijus**, t. y. Bendrovė turi įsitikinti, kad Taisyklių 3.1 punkte išvardyti asmenys: (i) neatitinka Įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos sąlygos; (ii) nėra įsisteigę ar reziduojantys šalyje ar teritorijoje, kuri pagal atitinkamą Europos Sąjungos politiką laikoma nebendradarbiaujančia šalimi ar teritorija, arba didelės rizikos trečiojoje šalyje pagal Direktyvos (ES) 2015/849 9 straipsnio 2 dalį; ir (iii) neatitinka Taisyklių 3 priede numatytų sąlygų, kurioms esant automatiškai laikoma, jog Projekto savininko reputacija negali būti vertinama kaip tinkama. Vertintojui nustačius, kad Projekto savininkas, jo Vadovas ir (ar) Dalyvis netenkina visų minimaliųjų reputacijos vertinimo kriterijų, Projekto savininko Projektas Bendrovės platformoje negali būti skelbiamas. Tik tokiu atveju, jeigu Vertintojas gali pagrįstai įsitikinti, jog yra visi tenkinami minimalieji reputacijos vertinimo kriterijai, gali būti atliekamas antrasis reputacijos vertinimo etapas (kaip tai numatyta Taisyklių 3.3.2 p.);
 - 3.3.2. antra, Vertintojui įsitikinus, kad yra tenkinami minimalieji reputacijos vertinimo kriterijai, yra atsižvelgiama į **papildomus reputacijos vertinimo kriterijus**, kurie gali daryti įtaką galutiniam Projekto savininko patikimumo vertinimo reitingui, t. y. galutinis Projekto savininko vertinimo reitingas (priskiriama rizikos klasė) gali būti mažinamas (t. y. priskiriama didesnė rizikos klasė), jeigu egzistuoja Taisyklių 3 priede nurodyti papildomi neigiami reputacijos vertinimo veiksniai. Galutinio Projekto savininko vertinimo reitingo (priskiriamos rizikos klasės) mažinimo tvarka taip pat numatyta Taisyklių 3 priede.
- 3.4. Vertindama Projektų savininkų reputaciją, jiems per Bendrovės platformą siekiant pakartotinai paskelbti Projektą, Bendrovė gauna raštišką patvirtinimą iš Projekto savininko, kad esminė informacija apie Projekto savininką nėra pasikeitusi. Tokiu atveju Bendrovė neturi iš naujo tikrinti Projektų savininkų pateiktos informacijos, nebent Bendrovė turi pagrindo abejoti pateiktų atsakymų patikimumu.

4. KREDITINGUMO VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA

- 4.1. Prieš skelbiant Projektą Bendrovės platformoje, Vertintojas privalo įvertinti Projekto savininko kreditingumą.
- 4.2. Vertindamas Projekto savininko kreditingumą Vertintojas:
 - 4.2.1. surenka informaciją apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus;
 - 4.2.2. įsitikina, kad Projekto savininkui nėra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla.
- 4.3. Jeigu, vertindamas Projekto savininko kreditingumą pagal Taisyklių 4.2 p. Vertintojas nustatytų, kad Projekto savininko rizika yra nepatenkinama, Projekto savininkui gali būti pasiūloma teikti papildomas užtikrinimo priemonės.
- 4.4. Siekdamas įvertinti Projekto savininko kreditingumą pagal šių Taisyklių 4.2 p., Vertintojas (tiesiogiai ar naudojantis trečiųjų asmenų (įskaitant kreditų biurus) paslaugomis) renka, tvarko ir remiasi informacija, gauta iš išorinių duomenų bazių (pvz., VĮ Registru centras, Lietuvos banko administruojama Paskolų rizikos duomenų bazė ir pan.).
- 4.5. Siekdamas įvertinti Projekto savininko kreditingumą pagal šių Taisyklių 4.2 p., Vertintojas taip pat vertina informaciją ir patvirtinimus, kuriuos Projekto savininkas pateikia:

- 4.5.1. pildydamas Bendrovės parengtą standartizuotos formos anketą (registracijos formą);
- 4.5.2. pildydamas Projekto savininko Paraišką dėl finansavimo sandorio;
- 4.5.3. atsakydamas į kitus Bendrovės Projekto savininkui užduotus paklausimus, jeigu tokių būtų.
- 4.6. Projekto savininkui Vertintojas pateikia užpildyti standartizuotos formos anketą (registracijos formą) ir pateikti šiuos duomenis bei informaciją:
 - 4.6.1. išsamų verslo planą, kuris, be kita ko, apimtų 2 metų prognozes bent dėl:
 - 4.6.1.1. turto (tiek ilgalaikio, tiek ir trumpalaikio);
 - 4.6.1.2. įsipareigojimų (tiek ilgalaikių, tiek ir trumpalaikių);
 - 4.6.1.3. pelno (įskaitant EBIT ir EBITDA);
 - 4.6.1.4. pinigų ir pinigų ekvivalento;
 - 4.6.1.5. pardavimo pajamų pokyčio;
 - 4.6.1.6. pajamų;
 - 4.6.1.7. nuosavo kapitalo.
 - 4.6.2. Projekto savininko ar jo vadovo (jeigu Projekto savininkas – juridinis asmuo) kontaktinius duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, mobilusis telefonas);
 - 4.6.3. Projekto savininko Dalyvių (jeigu Projekto savininkas – juridinis asmuo) kontaktinius duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, mobilusis telefonas).
- 4.7. Siekdamas įvertinti informaciją apie Projekto savininko finansinę būklę ir galimybes vykdyti finansinius įsipareigojimus, Vertintojas pagal surinktus duomenis vertina:
 - 4.7.1. atitinkamų asmenų finansinę situaciją ir prognozes (pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pelningumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);
 - 4.7.2. atitinkamų asmenų esamus ir planuojamus įsipareigojimus, jei Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti;
 - 4.7.3. Projekto savininko nurodytų ar Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą sutarties laikotarpį.
- 4.8. Jeigu Projekto savininko pateikti duomenys skiriasi nuo Bendrovės iš duomenų bazių gautų duomenų, Projekto savininko kreditingumo vertinimui bus naudojami tie duomenys, kuriais remiantis Projekto savininko kreditingumo vertinimas bus konservatyvesnis.
- 4.9. Atlikdama kreditingumo vertinimą Bendrovė siekia įvertinti, kokia yra finansuotojo nuostolių tikimybė. Bendrovė Projektų savininkų kreditingumo riziką skirsto į: nepriimtina ir priimtina. Projekto savininkai pagal kreditingumo riziką skirstomi vertinant žemiau išvardintus kriterijus (pagal Taisyklių 3 priede pateiktą formulę), kurie yra vertinami Projekto savininkui pateikus verslo planą:
 - 4.9.1. Finansinės skolos ir pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) rodiklis;
 - 4.9.2. Pardavimo pajamų pokyčio rodiklis;
 - 4.9.3. Veiklos pelningumo rodiklis;
 - 4.9.4. Nuosavybės koeficiento rodiklis;
 - 4.9.5. Einamojo likvidumo koeficiento rodiklis;
 - 4.9.6. Ūkio šakos vertinimo rodiklis;
 - 4.9.7. Verslo plano vertinimo rodiklis.
- 4.10. Kiekvienam rodikliui nustatytas atitinkamas svarbumo lygis, numatomas koeficientas ir išvesta vertinimo formulė.

- 4.11. Pagal šią kreditingumo vertinimo formulę apskaičiuota reikšmė apibūdina finansuotojo nuostolių tikimybę, kuri yra pateikiama kaip Platformos Operatoriaus nuomonė. Žemiau pateikiama vertinimo skalė:
- 4.11.1. **Nepriimtina rizika** – per aukšta kreditingumo rizika, t. y. tokios rizikos Projektas nėra skelbtinas Platformoje;
- 4.11.2. **Priimtina rizika** – pakankama rizika, kad būtų galima skelbti Projekto savininko Projektą.
- 4.12. Bendrovė sudaro sutartį su UAB „Creditinfo Lietuva“ ir tokiu būdu gauna prieigą prie Creditinfo kredito biuro sistemos. Naudojantis šia sistema, Platformos Operatorius tikrina duomenis apie Projekto Savininko turimus ir pradelstus įsiskolinimus. Radus papildomos informacijos apie įsiskolinimus, naudodamas tokius duomenimis Operatorius perskaičiuoja 4.9 punkte nurodytus rodiklius ir atlieka pakartotinį kreditingumo vertinimą.
- 4.13. Galutinė Projekto savininko kreditingumo klasė (priskiriamos rizikos klasė) taip pat gali būti koreguojama atsižvelgiant į Taisyklių Priede Nr. 3 nustatytus Projekto savininko, jo vadovų ir (ar) Dalyvių papildomus reputacijos vertinimo kriterijus. Galutinio Projekto savininko vertinimo reitingo (priskiriamos rizikos klasės) mažinimo tvarka taip pat numatyta Taisyklių 3 priede.

5. ATSIKRYMAS PASKELBTI PROJEKTĄ

- 5.1. Bendrovė atsisako paskelbti Projektą Bendrovės platformoje, jeigu:
- 5.1.1. Projekto savininkas neatitinka Bendrovės patvirtintų Projektų savininkų minimalių reputacijos vertinimo kriterijų arba pagal Bendrovės patvirtintus Projektų savininkų kreditingumo vertinimo kriterijus projekto savininko atžvilgiu yra nustatoma nepriimtina kreditingumo rizika;
- 5.1.2. Bendrovei trūksta informacijos Taisyklėse aprašytiems įvertinimams atlikti, t. y. įvertinti Projekto savininko reputaciją ir (ar) kreditingumą;
- 5.1.3. jei Bendrovės turima informacija sudaro pagrindą manyti, kad Projekto paskelbimas Bendrovės platformoje sukeltų grėsmę finansuotojų interesams.

6. PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMO PROCESO PATIKRA

- 6.1. Siekdama užtikrinti, jog Projekto savininko patikimumas būtų įvertintas tinkamai ir kiek įmanoma labiau būtų eliminuojamos žmogiškosios klaidos (pvz., apskaičiuojant kreditingumo riziką), Bendrovė įdiegia šias priemones:
- 6.1.1. **naudojama standartizuota automatinė kreditingumo rizikos skaičiavimo forma.** Vertintojas Projekto savininko kreditingumo riziką skaičiuoja naudodamas Bendrovės patvirtintą standartizuotą excel formą (ranka suvedami finansiniai rodikliai bei automatiškai apskaičiuojama kreditingumo rizika);
- 6.1.2. **įdiegiamas „keturių akių“ principas.** Vertintojui apskaičiavus Projekto savininko kreditingumo riziką bei galutinai atlikus Projekto savininko patikimumo vertinimą, atlikti ir užfiksuoti skaičiavimai kartu su juos pagrindžiančiais šaltiniais (dokumentais) pateikiami kitam Vadovo paskirtam Bendrovės darbuotojui. Pastarasis atlieka jam pateiktų skaičiavimų ir vertinimo patikrą (be kita ko, įsitikinama, jog kreditingumo rizika buvo apskaičiuota tinkamai pagal turimus duomenis). Jeigu tikrinimo metu pastebimi netikslumai, tikrinimą atliekantis Bendrovės darbuotojas perduoda juos ištaisyti pradiniam Vertintojui (po ištaisymo atliekama pakartotina peržiūros procedūra);
- 6.1.3. **vertinimo proceso patvirtinimas.** Galutinai atlikus patikimumo vertinimo proceso patikrą, galutinę Projekto savininko reputacijos ir kreditingumo vertinimo formą su nurodytu skaičiavimu pasirašo tiek Vertintojas, tiek ir patikrinimą atlikęs Bendrovės darbuotojas. Tokiu atveju laikoma, jog Bendrovė tinkamai atliko Projekto savininko patikimumo vertinimo procedūrą.

7. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 7.1. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir gali būti panaikintos ar pakeistos tik Bendrovės vadovo įsakymu.
- 7.2. Už šių Taisyklių įgyvendinimą atsako Vertintojas. Tokiu atveju, jeigu Vertintojas negali įgyvendinti Taisyklių, už Taisyklių įgyvendinimą atsakingas Bendrovės vadovas.
 - 7.3. Už šių Taisyklių laikymąsi atsako Bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo.